

Kommunplan 2025–2028

med budget för 2025
Sverigedemokraterna

Innehållsförteckning

En garant för ett trivsammare Tyresö.....	3
Tyresö och omvärlden.....	4
Inför kommunbudget 2025	5
Medel för starkare grannsamverkan.....	6
Kommunal fordonsflotta	6
Partistöd	6
Tyresös bostäder till Tyresöborna.....	7
Svenska i förskola och skola	7
Fler vuxna i skolan.....	8
Jourskola	8
Social ensamhet hos äldre.....	8
Terapihundar	9
Palliativ vårdenhet.....	10
Sommarkollo	10
Vuxennärvaro.....	11
Bidragfusks.....	11
Ökad tillgänglighet.....	11
Samverkan med Tyresös företagare	12
Inrättande av civilkuragepris	12
Skönhetsråd	13
Hur resurserna prioriteras.....	14
Målresultat	14
Behov av omställning	14
Satsning på förebyggande arbete för unga	14
Finansiering av satsningar.....	14
Kommunens nämnder och verksamhetsområden	15
Investeringar	16
Prövning av barnets bästa	17
Demografi.....	18
Taxor och avgifter	19
Kommungemensamma styrdokument.....	19
Pris- och löneutveckling.....	19
Yrkanden	20
Barn- och utbildningsnämnden.....	20
Äldre- och omsorgsnämnden.....	20
Kultur- och fritidsnämnden	20
Arbetsmarknads- och socialnämnden	21
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	21
Samhällsbyggnads- och hållbarhetsnämnden.....	21
Kommunstyrelsen.....	21
Tyresö bostäder AB.....	21
Yrkanden avseende kommunstyrelsens förslag till beslut:	22

En garant för ett trivsammare Tyresö

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti vilket innebär att vi eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarstagande. Partiets ambition är att kombinera de bästa elementen från de traditionella höger- och vänsterideologierna. Vi bejaktar lag och ordning, gemensamhetsskapande traditioner, samhällsbärande institutioner och bevisat välfungerande naturliga gemenskaper i form av familjen och nationen.

Sverigedemokraterna i Tyresö står för ett ledarskap som sätter invånarnas trygghet och välmående i fokus, med ett socialkonservativt perspektiv som betonar varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarstagande. Vi ser med förvåning på att Moderaterna och Socialdemokraterna samarbetar, vilket dels riskerar att sakna tydlig inriktning, men som även delvis möter våra högt ställda förväntningar, bland annat på trygghet och synen på välfärdsbrottslighet.

Vi vill se en fortsatt stark polisnärvaro och ställa hårdare krav på de som inte anpassar sig till vårt samhälle. Vi vill också skydda våra lokala grönområden genom att inte bygga sönder kommunen. Förskola och skola ska genomsyras av trygghet och arbetsro. Skolan ska främja disciplin och ordning, med särskilt fokus på att ge barn och ungdomar de verktyg de behöver inför framtiden.

För äldre ska Tyresö vara en trygg plats med högkvalitativ omsorg och valfrihet. Vi vill se en palliativ vårdenhet för värdig vård i livets slutskede i ett av våra äldreboenden. En hållbar ekonomi är avgörande, och vi ska använda skattepengarna effektivt utan att höja skatten. Sverigedemokraterna garanterar ett tryggt och säkert Tyresö.

Sverigedemokraterna arbetar alltid för trygghet, tradition och ett Tyresö för framtiden.

Sverigedemokraterna Tyresö

Tyresö och omvärlden

Minskad tillit till demokratin och sjunkande valdeltagande är oroande, särskilt i utsatta områden. Kommunen behöver stärka demokratiska värden och inkludera fler perspektiv i beslutsprocesserna.

En åldrande befolkning kräver mer resurser för äldreomsorg, medan antalet barn minskar. Kommunen måste hitta nya sätt att hantera detta, bland annat genom innovation och samverkan.

Klyftorna i samhället ökar, vilket påverkar hela samhället. Kriminalitet och våld i vissa områden behöver hanteras genom både förebyggande och reaktiva åtgärder.

Den tekniska utvecklingen, inklusive AI, förändrar arbetslivet och skapar både möjligheter och utmaningar för framtidens arbetsmarknad.

Ökande globala kriser, exempelvis Rysslands anfallskrig mot Ukraina, kräver en starkare beredskap inom kommunens verksamheter. Sverigedemokraterna vill se ett bredare samarbete mellan kommunen och Civilförsvarsförbundet.

Tyresö måste anpassa sig till samtliga dessa utmaningar för att säkerställa fortsatt välfärd och hållbar utveckling.

Inför kommunbudget 2025

Vårt budgetförslag innehåller ingen skatteförändring gentemot 2024, utan skattesatsen är fortsatt 19,50 öre per skattekrone.

Vi använder samma beräkningsmodell som styret avseende internräntan, som sänks från 2,50 till 2,25 procent.

Sverigedemokraterna är skeptiska till internationella avtal och mål med specifika datum, till exempel Agenda 2030. Vi anser att klimatåtgärder ska införas i en takt som samspelar med både ekonomisk tillväxt och lokala förutsättningar.

Vi anser att styret i mångt och mycket har en bra kommunplan för 2025, men vi har en del andra prioriteringar vi vill göra. Vi drar åt samma håll, men med lite olika metoder.

Starkare grannsamverkan

Många Tyresöbor upplever idag ökad otrygghet, både i offentliga miljöer och i sina hem. Många tycker också att polisen inte alltid kan ge det stöd som behövs för att skapa en trygg miljö.

Grannsamverkan är ett bra komplement till polisens arbete, där boende hjälper varandra att hålla koll på området och är uppmärksamma på personer som uppför sig misstänkt. Detta minskar brott som inbrott, skadegörelse och stölder.

Forskning från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) visar att grannsamverkan kan minska brottsligheten med upp till 26 %. Samarbetet involverar grannar, ordningsvakter och polis. Samarbete med försäkringsbolag och brottsförebyggande organisationer är också viktigt.

Polisen erbjuder utbildning och material som exempelvis dekalerna och skyltar till nya grannsamverkansgrupper. Det är viktigt att grannsamverkansgrupper snabbt får information från polisen efter större insatser, då detta ökar vaksamheten.

Kommunal fordonsflotta

I kommunens klimatplan står att läsa att kommunkoncernens alla egna fordon och inköpta drivmedel ska vara fossilfria 2025. Man tar inte ansvar för fordonens hela livslängd, utan man tänker att fullt fungerande fordon ska bytas ut i förtid.

Redan i dagsläget innebär detta utmaningar. Särskilt vintertid, då hemtjänstpersonal endast har elfordon att förlita sig på. Laddningen räcker inte lika långt som sommartid, och vid ett omfattande strömavbrott skulle detta innebära att servicen för de behövande påverkas.

Därför anser vi att samhällsviktiga fordon ska vara fossil- eller hybridbilar, så länge elbilar inte kan uppvisa samma stabilitet. Vi anser även att fungerande fordon inte ska bytas ut i förtid.

Partistöd

Vi Sverigedemokrater anser att partistödet kan sänkas med 10 procent under 2025 för att på så sätt frigöra medel till satsningar på kärnverksamheten.

Tyresös bostäder till Tyresöborna

Vi sverigedemokrater anser att det mest rimliga sättet att fördela bostäder i Tyresö är att ge förtur till kommunens egna invånare. Vi vill undersöka möjligheten att prioritera Tyresöbor i fördelningen av lediga lägenheter från Tyresö Bostäder, framför personer som inte bor i kommunen. Detta skulle förbättra förutsättningarna för unga Tyresöbor att stanna kvar i kommunen, istället för att tvingas flytta på grund av bostadsbrist.

Ett stort problem idag är att många unga känner sig undanträngda och därför flyttar från Tyresö. För närvarande kan man inte ställa sig i bostadskön förrän vid 16 års ålder, men vi vill förändra detta genom att låta föräldrar registrera sina barn i bostadskön redan från födseln.

För att säkerställa tryggheten i Tyresö Bostäders fastigheter vill vi införa ett nytt ägardirektiv som gör det möjligt att säga upp hyreskontrakt för personer som är inblandade i grov kriminalitet. Det är viktigt att det råder ordning och reda, och att tryggheten för alla boende sätts främst.

Svenska i förskola och skola

Det svenska språket är en avgörande grund för att barn och unga ska kunna bygga sin framtid och skapa möjligheter i både skola, arbetsliv och samhället i stort. Goda kunskaper i svenska är inte bara viktiga för att förstå och klara av skolans olika ämnen, utan också för att kunna delta fullt ut i sociala sammanhang, bygga relationer och förstå hur det svenska samhället fungerar.

Utöver undervisningen kan personalens språkkompetens spela en viktig roll i att skapa en trygg och inkluderande miljö där alla barn känner sig delaktiga och sedda. Det är också viktigt att all personal, från pedagoger och barnskötare till lärare och skolassistenter, använder språket korrekt och fungerar som språkliga förebilder, eftersom språket genomsyrar alla aspekter av barnens vardag.

Därför är satsningar på att säkerställa goda språkkunskaper hos all personal avgörande för barnens utveckling och deras framtida möjligheter i samhället.

Fler vuxna i skolan

Lärarbristen är ett stort problem i hela landet, inklusive Tyresö. Många lärare lämnar yrket på grund av dålig arbetsmiljö och hög arbetsbelastning, vilket leder till hög personalomsättning och många obehöriga lärare. Lärarna behöver fokusera på sitt kärnuppdrag – undervisning – istället för administrativa och praktiska uppgifter.

Vi sverigedemokrater förespråkar att lärare avlastas genom att införa lärarassistenter som kan ta hand om administration och praktiska uppgifter. Vi anser även att det är viktigt att det finns adekvat tillgång till sjuksköterskor och kuratorer för att ta hand om elevernas hälsa. Sverigedemokraternas fokus är på barnens trygghet och välbefinnande.

Jourskola

Skolan är en arbetsplats och elever har rätt att kräva en väl fungerande arbetsmiljö där man garanteras en god kunskapsinhämtning. Tryggheten är en stor del av denna arbetsmiljö och får inte äventyra elevernas tillvaro i skolan.

En jurskola är en insats som används för de elever som har stora problem i sin ordinarie skola. Det kan handla om elever som har svårt att följa skolans regler, är stökiga, eller på annat sätt inte fungerar i den vanliga skolmiljön.

Elever placeras på jurskolan under en begränsad tid för att få extra stöd och får ofta intensivt stöd från lärare och annan skolpersonal för att arbeta med sitt beteende och sin skolgång.

Målet är att eleverna ska förbättra sitt beteende och sin studieförmåga så att de kan återgå till sin ordinarie skola och klara undervisningen där.

Social ensamhet hos äldre

Sociala träffpunkter för äldre är viktiga mötesplatser där seniorer umgås, deltar i aktiviteter och knyter nya kontakter. Syftet är att minska ensamhet, främja gemenskap och ge äldre möjlighet att vara socialt aktiva, vilket bidrar till förbättrad livskvalitet och välmående.

Många studier visar på vikten av socialt umgänge för de äldres välmående. Tyresö kommun bör beakta detta och försöka skapa de bästa förutsättningarna för att äldre i kommunen friare ska kunna välja hur de vill interagera socialt.

PRO, SPF och Svenska kyrkan erbjuder aktiviteter för målgruppen, men i dagsläget erbjuds endast en enda kommunal träffpunkt, "Kopp och själ" för personer +65. Lokalen rymmer cirka 40 personer, och den är ofta fylld till maxgränsen. I och med att utbudet i dagsläget är så lågt vill vi att kommunen ska sträva efter att öppna flera träffpunkter runt om i Tyresö kommun.

Terapiahundar

Terapiahundar används på flera ställen i landet för att förbättra äldres välbefinnande och livskvalitet. De kan även verka lugnande och skapa trygghet på äldreboenden och inom demensvården.

Hundarna, som tränas för att interagera med människor i vård- och omsorgsmiljöer, bidrar till att minska ensamhet, stress och ångest hos äldre. Trots nackdelar som allergier, hundrädsla och hygienutmaningar anses dessa hundar vara ett värdefullt verktyg för att förbättra den psykosociala hälsan hos äldre.

Palliativ vårdenhet

I Sverige avlider cirka 90 000 personer årligen, varav 80 % behöver palliativ vård.

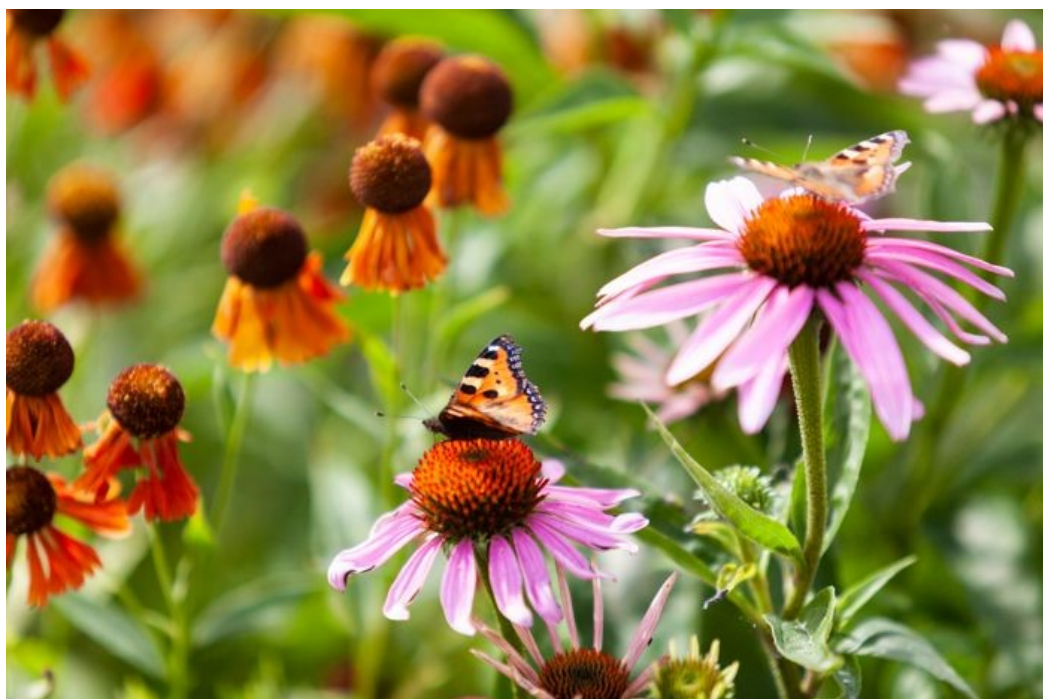
Palliativ vård, enligt WHO, syftar till att förbättra livskvaliteten för patienter och deras närstående genom att lindra smärta och andra symtom vid livshotande sjukdom. Denna vård ska integrera fysiska, psykosociala och andliga aspekter, och stötta både patienten och de närstående.

Sverigedemokraterna vill ha en mindre, specialiserad och lokal avdelning, som kan ta emot människor i alla åldrar och samarbeta med Region Stockholm och ASIH.

Den här frågan är aktuell nu eftersom det planeras och byggs nya äldreboenden i kommunen. Vi sverigedemokrater anser att Tyresö kommun ska erbjuda en lugn och trygg plats för palliativ vård, där våra medborgare kan få somna in under de bästa möjliga förutsättningarna, nära sina anhöriga.

Sommarkollo

Barnens Ö har varit en viktig del av svensk sommarkultur sedan 1912. Målet är att ge barn positiva upplevelser, stärka deras självförtroende och främja socialt samspel i en trygg miljö. Andra kommuner köper in sig, så att deras barn också kan få njuta av svenska traditioner, gemenskap och aktiviteter som främjar barns utveckling i trygga miljöer. Därför anser vi sverigedemokrater att verksamheter som till exempel Barnens Ö är väl investerade pengar, och att även Tyresös barn och unga ska erbjudas möjligheten till denna rekreation. Det är trots allt skillnad på daglig kolloverksamhet, och möjligheten att övernatta utanför hemmiljön. Vi tror även att detta kan vara en del i det förebyggande arbetet mot gängkriminalitet.

Vuxennärvaro

Barn i alla åldrar behöver vuxennärvaro, inte bara i skolan, utan även på tider och platser där de utövar sina fritidsintressen. Utan närvarande vuxna finns risk för bland annat mobbing och annan utsatthet.

De vuxna som rör sig kring stallet i Fårdala är oftast upptagna med sina egna sysslor, och har inte det helikopterperspektiv som barnen där är i behov av. Vi sverigedemokrater anser därför att det behövs mer vuxennärvaro i form av till exempel fritidsledare i direkt anslutning till stallet.

Bidragfusik

Fusk med ekonomiskt bistånd och andra bidrag är ett allvarligt problem som påverkar både samhällets välfärdssystem och förtroendet för dessa system. Ekonomiskt bistånd är till för att stödja individer och familjer i ekonomisk kris. När detta system utnyttjas genom fusk eller felaktiga uppgifter, minskar resurserna för de som verkligen behöver hjälp.

Bidragfusik leder till att resurserna inom välfärdssystemet inte räcker till de som verkligen behöver hjälp. Det undergräver också förtroendet för de system som är byggda för att hjälpa de mest utsatta i samhället.

Sammanfattningsvis är fusk med ekonomiskt bistånd och bidrag en belastning för välfärdssystemet, och samhället behöver bekämpa detta genom förebyggande åtgärder och bättre kontroller.

Ökad tillgänglighet

Socialtjänstens tillgänglighet spelar en avgörande roll för att medborgare ska kunna få det stöd och den hjälp de behöver i tid. För att detta ska fungera effektivt är det avgörande att medborgarna har enkel och snabb tillgång till socialtjänsten när behovet uppstår.

En del medborgare som är i behov av socialtjänstens tjänster kan ha svårt att kontakta myndigheten under ordinarie öppettider, särskilt de som arbetar, studerar eller har andra förpliktelser under dagtid. Begränsad tillgänglighet kan leda till att människor avstår från att söka hjälp, vilket kan förvärra deras situation och öka pressen på samhällets resurser.

För att möta dessa utmaningar föreslår vi sverigedemokrater att socialtjänsten anpassar sina öppettider, exempelvis genom att erbjuda kvällsöppet vissa dagar i

veckan. Digitala kontaktvägar, såsom e-tjänster och chattfunktioner, kan också förbättra tillgängligheten för de som har svårt att besöka socialtjänsten fysiskt eller tala i telefon under dagtid. Möjligheten att boka videosamtal med socialtjänsten kan ge människor fler flexibla alternativ att få hjälp.

En väl tillgänglig socialtjänst är en viktig del av en fungerande välfärdsstat och säkerställer att alla, oavsett livssituation, får den hjälp de behöver.

Samverkan med Tyresös företagare

Samverkan mellan näringslivet och vuxenutbildningen är en nyckel för att möta arbetsmarknadens behov och stärka kompetensen hos vuxna som vill vidareutbilda sig eller byta karriär. Genom att näringslivet engagerar sig i vuxenutbildningen kan utbildningarna anpassas efter både aktuella och framtida behov på arbetsmarknaden, vilket bidrar till att deltagarna får relevant och efterfrågad kompetens.

Företag kan genom samverkan erbjuda praktikplatser, gästföreläsningar och direkt input om vilka kunskaper och färdigheter som behövs. Detta gör att vuxenutbildningen blir mer praktiskt inriktad och arbetsmarknadsanpassad. Samtidigt får företagen möjlighet att påverka innehållet i utbildningarna.

För deltagarna ger samverkan tillgång till verklig arbetslivserfarenhet och ökar deras anställningsbarhet, särskilt inom områden där det råder brist på kompetens. Det bidrar också till att de bättre kan matcha de krav och förväntningar som finns på dagens och morgondagens arbetsmarknad.

Inrättande av civilkuragepris

Ett kommunalt civilkuragepris är en utmärkelse som delas ut för att uppmärksamma och hedra medborgare som visat mod och handlingskraft i svåra eller riskfyllda situationer. Syftet med priset är att lyfta fram och främja civilkurage, där en individ eller grupp vågar ingripa för att skydda andra eller förhindra brott och orättvisor, trots att det kan innebära risker för dem själva.

Priset har som mål att inspirera medborgare att visa mod och engagemang i sitt närsamhälle, och visa att sådana handlingar uppskattas och är viktiga för trygghet och gemenskap. Genom att uppmärksamma och belöna dessa insatser visar kommunen att modigt ingripande och ansvarstagande är värdefulla egenskaper i samhället.

Skönhetsråd

Ett skönhetsråd är en rådgivande grupp, bestående av sakkunniga representanter från olika kunskapsområden såsom exempelvis arkitekter, Naturskyddsföreningen, kulturarbetare, medborgarrepresentanter etc, som arbetar för att säkerställa att ny byggnation och stadsutveckling sker på ett estetiskt tilltalande och kulturellt hållbart sätt. Detta för att skapa en attraktiv miljö, både från ett socialt och ett affärsmässigt perspektiv. Vi sverigedemokrater är för nyskapande, men gärna i klassisk stil.

Tyresö kommun har en unik utformning och miljö som vi sverigedemokrater vill bevara för att värna kommunens identitet och invånarnas välbefinnande.

Skönhetsrådet ska bevaka estetiska värden, föreslå förbättringar, arbeta för att bevara gröna områden och vara rådgivande i frågor om offentliga konstverk och kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Rådet ska även ha en dialog med invånarna om sin verksamhet.

Skönhetsrådet spelar en viktig roll i att säkerställa att byggnation och stadsutveckling sker med både estetisk och kulturell eftertanke. Genom att ge rekommendationer kring byggnationens utseende, materialval och placering bidrar rådet till att bevara och utveckla stadens visuella och kulturhistoriska värden, vilket gynnar både dagens och framtidens invånare.

Hur resurserna prioriteras

Målresultat

Vi avser att ha samma målresultat som det nuvarande styret föreslår, dvs 2,5 procent för mandatperioden.

Behov av omställning

Behovet av omställning finns inom alla nämnder men för att säkra en trygg och förutsägbar omställning med barnens bästa i fokus förstärks budgeten för barn- och utbildningsnämnden med ytterligare 5,5 mnkr utöver styrets 20 mnkr, vilket gör att omställningen kan ske med bibehållen kvalitet och leverans till våra yngsta Tyresöbor, inom ekonomins ramar. Vi ser även att man här kan inrymma möjligheterna att tillsammans med en viss omfördelning mellan nämnderna satsa på mer kringpersonal i skolorna såsom administrativa lärarassistenter, kuratorer och skolsköterskor.

Satsning på förebyggande arbete för unga

Barn och ungdomar behöver en meningsfull fritid med motiverande och stödjande vuxennärvaro. Därför vill vi satsa 3 miljoner kronor på fritidsledare vid Fårdala ridskola och sommarkolloverksamhet på Barnens Ö. Detta som ett led i det förebyggande arbetet för att främja barns och ungas välmående och framtida framgång.

Finansiering av satsningar

Antalet biblioteksbesök har stadigt sjunkit sedan år 2006. Digitaliseringen av samhället ökar i en allt snabbare takt vilket är en trolig orsak till att antalet lånade fysiska böcker minskar. Den moderna tidens människa söker allt oftare den information de vill ha på internet i stället för på biblioteket. Därför anser vi att man kan stänga de två filialerna i Tyresö Strand och Trollbäcken och därmed spara cirka 6 miljoner kronor.

Genom en minskning av egna kommunikatörer beräknas en besparing på 2 miljoner kronor.

Genom att minska partistödet med tio procent beräknas en besparing på 500 000 kr.

5,5 miljoner omfördelas till Barn- och utbildningsnämnden.

3 miljoner fördelas inom kultur- och fritidsnämnden, och avser satsningar på Barnens Ö och fritidsledare på Fårdala Ridskola.

Kommunens nämnder och verksamhetsområden

I detta avsnitt redogörs för den prognostiserade budgetutvecklingen per nämnd och verksamhetsområde 2025 till 2028.

Barn- och utbildningsnämnden

Mkr	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Förskola	372,2	359,7	366,5	376,6	393,0
Grundskola	888,7	909,9	923,8	945,2	970,7
Prognostiserad budgetutveckling	1260,8	1269,6	1 290,3	1320,8	1363,7

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Mkr	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Gymnasieskola	277,1	286,8	297,8	305,5	312,1
Vuxenutbildning	31,0	31,2	32,3	33,8	35,3
Prognostiserad budgetutveckling	308,1	318,0	330,2	339,3	347,4

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Mkr	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Individ och familjeomsorg	308,9	310,1	320,2	332,9	346,1
Prognostiserad budgetutveckling	308,9	310,1	320,2	332,9	346,1

Äldre- och omsorgsnämnden

Mkr	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	320,0	329,3	338,8	348,7	358,8
Äldreomsorg	448,8	477,0	508,4	538,7	573,4
Prognostiserad budgetutveckling	768,8	806,3	847,2	887,4	932,2

Kultur- och fritidsnämnden

Mkr	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Bibliotek, kultur och fritid	131,9	132,2	143,9	148,4	152,8
Prognostiserad budgetutveckling	131,9	132,2	143,9	148,4	152,8

Byggnadsnämnden

Mkr	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Bygglovsverksamhet	9,8	10,1	10,4	10,7	11,0
Prognostiserad budgetutveckling	9,8	10,1	10,4	10,7	11,0

Kommunstyrelsen

Mkr	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Samhällsbyggnads och hållbarhetsnämnden	197,7	252,5	276,3	288,9	299,6
Gemensam verksamhet	262,2	269,8	277,7	285,8	294,2
Politisk verksamhet	33,5	33,9	34,9	35,9	37,0
Prognostiserad budgetutveckling	493,3	556,2	588,9	610,7	630,8

Investeringar

Vi sverigedemokrater stöder i stora drag styrets investeringsprogram.

En del som vi starkt ifrågasätter är Wättingeprojektet, där styret beslutat att investera betydande belopp. Vi sverigedemokrater vill inte bygga Wättingebacken, men då det i den planen ingår mer än själva bygget, till exempel säkra skolvägar och annat, så är det svårt att säga vilka pengar vi kan spara.

Vi har även bifallit korsningen Bollmoravägen/Njupkärrsvägen, men anser samtidigt att det är den enda del av Bollmoravägen som behöver åtgärdas i absolut närtid.

En långsiktigt hållbar och ansvarsfull investeringspolitik är avgörande för Tyresö kommuns framtid. Investeringar ska ske med noggrann kontroll och syfta till att stärka kommunens infrastruktur, trygghet och välfärd för invånarna. Det är centralt att vi hushåller med skattebetalarnas pengar och ser till att varje investering bidrar till kommunens utveckling utan att slösa bort resurser. Vi sverigedemokrater värnar om att investeringar går till projekt som är till gagn för invånarna och stärker den lokala ekonomin.

Vi verkar för att investeringar i skolor, idrottsanläggningar och vård- och omsorgsboenden sker på ett ansvarsfullt sätt. Det är viktigt att vi återinvesterar i befintliga anläggningar för att upprätthålla deras funktioner, utan att belasta verksamheternas driftbudget på ett ohållbart sätt.

Vi sverigedemokrater stöder att viss mark köps in strategiskt för att skydda kommunens utveckling och värna om långsiktiga intressen. Detta ger kommunen beredskap att agera snabbt om mark blir tillgänglig och kan användas för Tyresös bästa.

Vi strävar efter att alla exploateringsprojekt ska finansieras på ett hållbart sätt, genom bidrag, avgifter och markförsäljningar, vilket minskar den ekonomiska belastningen på skattebetalarna. Vi sverigedemokrater kommer att arbeta för att säkerställa att investeringarna bidrar till ett tryggare, starkare och mer sammanhållet Tyresö.

Prövning av barnets bästa

Sveriges riksdag fattade beslut om att ratificera FN:s konvention om barnets rättigheter den 1 juni 1990. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag, barnrättslagen. Det innebär bland annat att barnets bästa ska prövas innan olika beslut fattas och att medborgare har rätt att överklaga beslut med hänvisning till den nya lagen.

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet. Fyra av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principerna som alltid ska beaktas vid frågor som rör barn. Det handlar om barnets rätt till ickediskriminering (artikel 2), barnets rätt att få sitt bästa prövat (artikel 3), barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) samt barnets rätt att komma till tals (artikel 12).

Kommunplanen är det övergripande dokument som fastställer målen för hela kommunens arbete och de ekonomiska förutsättningarna med beaktande av barnens bästa. Kommunplanen syftar till att skapa goda förutsättningar för alla medborgare i kommunen och i detta inkluderas givetvis barn. Medborgarfokus ska genomsyra allt arbete.

Ambitionen i arbetet med kommunplan och budget har varit att möjliggöra för samtliga nämnder att i verksamhetsplaneringen synliggöra barnrättsperspektivet och tillämpa rättigheterna i verksamheten. Beslut och åtgärder som berör barn och unga fattas på nämndnivå och prövningarna bör göras på denna nivå. Där kan barn ges möjlighet att framföra sina åsikter.

Demografi

Anslagen till de olika verksamhetsområdena baseras på tidigare budgetar samt en demografibaserad justeringsmodell. Modellen använder den senaste befolkningsprognosen för att fastställa volymbaserade anslag.

Volymbaserade anslag har satts för välfärdsområden som påverkas av befolkningsstorlek, såsom förskola, grundskola, individ- och familjeomsorg, äldreomsorg, gymnasieskola, vuxenutbildning, arbete och integration samt fritidsgårdar. Dock har omsorg för personer med funktionsnedsättning, samt områden som samhällsbyggnad, gemensam verksamhet, kommunalförbund och politisk verksamhet, undantagits från detta system.

Den senaste befolkningsprognosen påverkar de volymbaserade anslagen. Det fortsatt låga barnafödandet och färre inflyttade påverkar flera verksamhetsområden. Samtidigt har det förutspådda höga antalet äldre lett till ökade anslag för äldreomsorgen. Då kommunledningen tagit fram planer på övergripande och specifika åtgärder för att hantera de förändringar som befolkningsprognosen medför, anser vi att det är viktigt att ta ett helhetsgrepp om hela stadsplaneringen. Detta för att undvika att vi bygger infrastruktur för medborgare vi inte har.

Taxor och avgifter

Inom kommunen finns en mängd olika taxor och avgifter, vissa beslutades lång tid tillbaka, och vissa indexuppräknas inte.

Vi sverigedemokrater vill att kommunen tar ett helhetsgrepp om samtliga taxor och avgifter, och utreder vilka som behöver uppdateras och justeras.

Kommungemensamma styrdokument

Kommunen har ett hundratal styrdokument, policys och strategier. Vi sverigedemokrater anser att flertalet av dem är inaktuella och/eller överflödiga. Vi vill att kommunen tar ett helhetsgrepp om samtliga styrdokument, och säkerställer att dessa är aktuella, och inte hamnar i konflikt med varandra.

Pris- och löneutveckling

Vi sverigedemokrater använder samma kompensationsmodell avseende kommande prishöjningar som nuvarande styret. Budgeten bygger på ett viktat index på 2,9 procent för 2025 utifrån SKR:s antagande för utveckling av lön och inflation.

Yrkanden

Barn- och utbildningsnämnden

Förskola

- Att Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att införa krav på att all personal inom barnomsorgen måste kunna kommunicera flytande i tal och skrift på svenska.

Grundskola

- Att Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att utreda kostnaden och praktisk tillämpning för administrativa lärarassistenttjänster i grundskolan.
- Att Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att införa krav på att all personal i skolan måste kunna kommunicera flytande i tal och skrift på svenska.
- Att Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att införa journalskola för elever som långvarigt och upprepat orsakat problem, kränkningar och mobbing, och därmed visat att de inte fungerar i skolan.

Äldre- och omsorgsnämnden

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Äldreomsorg

- Att Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att införa fler träffpunkter för pensionärer.
- Att Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utveckla verksamheten med terapihundar inom äldreomsorgen.
- Att Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att se över möjligheterna att införa en enhet för palliativ vård som är separerad från annan vårdverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden

Bibliotek, kultur och fritid

- Att Kultur- och fritidsnämnden ser över möjligheten att utreda hur kollo på Barnens Ö skulle kunna genomföras samt göra en kostnadsuppskattning av detta.
- Att Kultur- och fritidsnämnden ser över möjligheten att öka vuxennärvaron i stallet genom exempelvis allokering av fritidsledartjänst.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Individ- och familjeomsorg

- Att Arbetsmarknads- och socialnämnden ges i uppdrag att öka tillgängligheten på socialkontoret genom att ha mottagning även kvällstid vissa dagar i veckan.
- Att Arbetsmarknads- och socialnämnden ges i uppdrag att stävja fusk med försörjningsstöd och andra bidragsbrott.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Gymnasieskola

Vuxenutbildning

- Att Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ger vuxenutbildningen i uppdrag att stärka samarbetet med det lokala näringslivet.

Samhällsbyggnads- och hållbarhetsnämnden

- Att Samhällsbyggnads- och hållbarhetsnämnden instiftar ett civilkuragepris på 15 000 kr till en eller flera personer som har gjort något utöver det vanliga för att öka tryggheten och säkerheten i kommunen.
- Att Samhällsbyggnads- och hållbarhetsnämnden ges i uppdrag att inrätta ett skönhetsråd.

Kommunstyrelsen

Gemensam verksamhet

- Att Kommunstyrelsen ges i uppdrag att se över möjligheterna att rikta mer resurser till grannsamverkansverksamheten i Tyresö kommun.
- Att Kommunstyrelsen stryker kravet på fossilfri kommunal fordonsflotta år 2025.

Politisk verksamhet

- Att Kommunstyrelsen ges i uppdrag att sänka de årliga partistöden med 10 procent.

Tyresö bostäder AB

- Att Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda ändringar i ägardirektivet för Tyresö Bostäders kösystem så att föräldrar kan anmäla sina barn redan från födseln.

Yrkanden avseende kommunstyrelsens förslag till beslut:

1. Utdebiteringen för 2025 fastställs till 19,50 kronor per skattekrona.
2. Mål för god ekonomisk hushållning perioden 2025–2028 fastställs.
3. Politiska uppdrag enligt Sverigedemokraternas kommunplansdokument fastställs.
4. Budgeterade ramanslag per verksamhetsområde för budgetåret 2025 fastställs enligt Sverigedemokraternas förslag.
5. De i Sverigedemokraternas kommunplan föreslagna planer för ramanslag 2025– 2028 fastställs.
6. Anslagen till förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola baseras på beräknad volym, och avräkning mot faktisk volym sker vid bokslut.
7. Resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning för budgetåret 2025–2028 fastställs.
8. Internräntan för 2025 fastställs till 2,25 procent.
9. Lån får tas upp inom en ram på 2 200 miljoner kronor.
10. Ramen för koncernens rörelsekrediter fastställs till 150 miljoner kronor.
11. Kommunen tecknar sammantaget borgen såsom för egen skuld för Tyresö Bostäder AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2 300 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
12. Borgensavgiften för Tyresö Bostäder AB fastställs till 0,4 procent av vid var tidpunkt utnyttjad del, för övriga borgensåtaganden fastställs borgensavgiften i varje enskilt fall.
13. I övrigt godkänns Sverigedemokraternas förslag till kommunplan för 2025–2028 med budget för 2025.